

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Den 6. december 1991

B.2 (2)

Udenrigsministeriet

Udenrigsministeriet har anmodet Justitsministeriet om bidrag til besvarelse af spørgsmål 23 og 24 af 4. december 1991 (Alm. del - bilag 299) fra Folketingets Markedsudvalg. Spørgsmålene har følgende ordlyd:

Spørgsmål nr. 23:

»Hvilken dansk myndighed, jf. grundlovens § 20, har beføjelse til at pålægge den danske stat en bøde, hvis lovgivningsmagten vedtager en finanslov med et stort budgetunderskud?

Der henvises til følgende udtalelse hos Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret, 3. udgave, v. Ole Espersen, s. 409 »Hvis den magt, der overlades det internationale organ, er i strid med grundloven på den måde, at en sådan magt efter sit materielle indhold ikke vil kunne tillægges et tilsvarende dansk organ, falder ordningen uden for Grundlovens § 20.

Man kan også udtrykke forholdet således: Grundlovens § 20 tilsigter at gøre det muligt uden grundlovsændring at substituere et internationalt organ for et dansk - altså at træffe egenartede bestemmelser vedrørende den personelle og processuelle kompetence; derimod ikke at gøre det muligt at udstyre det internationale organ med magtbeføjelser, der ikke kunne tillægges en tilsvarende dansk myndighed.«

Spørgsmål nr. 24:

»Er den i ØMU-traktatens udkast (bilag (91.1) 288) art. 104 B,*) nævnte bøde en sanktion?»

I den anledning skal man meddele, at spørgsmålene efter Justitsministeriets opfattelse samlet kan besvares således:

»1. Efter bestemmelserne i artikel 104 B*) i

det foreliggende udkast til traktat om en Økonomisk og Monetær Union, skal medlemsstaterne undgå betydelige (excessive) budgetunderskud. Forekommer der sådanne budgetunderskud, kan Rådet efter en nærmere beskrevet procedure (art. 104 B,*) stk. 11, jf. stk. 9) bringe en af flere foranstaltninger i anvendelse, herunder pålægge medlemslandet som sådant en økonomisk reaktion (»Impose fines of an appropriate size«).

Den i bestemmelsen beskrevne ordning kan give anledning til nogen tvivl i relation til spørgsmålet om, hvorvidt der alene er tilsigtet at pålægge medlemsstaterne en almindelig folkeretlig forpligtelse til at rette op på budgetunderskuddet og betale den pålagte økonomiske bøde eller bod, eller om der er tilsigtet en mere vidtgående ordning.

Afgørelsen af spørgsmålet må bero på en nærmere fortolkning af bestemmelsen i stk. 11 og de øvrige regler i traktatudkastets art. 104 B.)*

2. Efter grundlovens § 20 kan beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, ved lov i nærmere bestemt omfang overlades til mellemfolkelige myndigheder, der er oprettet ved gensidig overenskomst med andre stater til fremme af mellemfolkelig retsorden og samarbejde.

Om bestemmelsens anvendelsesområde anfører Henrik Zahle, Dansk Forfatningsret 2, side 141, bl.a. følgende:

»Det karakteristiske for de organisationer, som omfattes af grundlovens § 20, er, at der til disse organisationer er overført beføjelser, som i henhold til medlemsstaternes forfatninger skulle udøves af nationale myndigheder, at disse beføjelser i stedet udøves af den internationale organisations myndigheder, men såle-

*) Artikel 104 C i traktaten (bilag 5).